

#47 Gravid med hjälp av fertilitetsbevarande kirurgi

I Sverige får ungefär 500 kvinnor per år diagnosen cervixcancer, alltså cancer i livmoderhalsen. En av dem är sjuksköterskan Mathilda Bodemyr som efter fertilitetsbevarande kirurgi på Sahlgrenska Universitetssjukhuset och en lång IVF-process, idag har en dotter – och är friskförklarad från sin cancer.

Hör avsnitt #47 av Sahlgrenskapodden där hon berättar sin historia, intervjuar gör Karin Eurenus.

KE: Välkommen!

MB: Tack!

KE: För dig har det varit en ganska svår väg mot att bli förälder. Kan du berätta lite om hur det började?

MB: Det var verkligen mitt i livet, jag och min man var superkära och i processen att hoppas varje månad när vi tog alla tester och väntade på mens eller inte. Mitt i detta fick jag ett brev från en cellprovskontroll, och då fick jag hem ett brev att jag behövde gå på en ytterligare. Jag gjorde det och så kom dagen då jag plötsligt blev uppringd. De ringde från mottagningen och undrade om jag hade möjlighet att komma in senare på eftermiddagen. Jag jobbar ju själv inom vården och drog öronen åt mig ganska direkt när jag fick det samtalet. Min första fråga var borde jag ta med nån närstående. Då fick jag ett väldigt lugnande besked. Men jag kände ändå att jag ville ta med min man.

Där fick jag träffa läkaren som hade tagit prover på mig och så gick vi lite förbi hennes undersökningsrum som vi hade varit i innan. Så öppnade hon en dörr till ett samtalsrum, och då visste jag direkt att det här var nog inte så bra. Mikael blev nog lite orolig på vägen, men jag sa att de hade sagt att jag inte behövde ta med någon, att de säkert kommer att prata om cellförändringar, och det är inte samma sak som cancer så det är säkert bara information. Sen när vi gick in i det där rummet så tänkte jag att det är ju cancer. Så satte vi oss runt ett litet bord och så fick jag beskedet att de hade hittat en cervixcancer på mig.

KE: Vad kände du då?

MB: Det blir ju nästan kortslutning i huvudet. Jag kommer ihåg att jag började blöda näsblod på sekunden då beskedet kom, så det var ju någonting som gick i gång i kroppen så det fick vi reda ut först. Sen fick vi samtal om hur vi skulle gå vidare med cancerfyndet.

KE: Hur gammal var du när det här hände?

MB: Jag var 30 år.

KE: Hur kändes det att få veta att du var sjuk?

MB: Overkligt och obegripligt. Samtidigt som jag vet realiteten, att någon drabbar det. Ingen går ju fri från det. Det var nog väldigt svårt att landa i, att jag var den sjuka personen. Jag hade svårt att identifiera mig med det. Jag hade ju inga som helst symtom, inget som jag kunde knyta det till annat än provsvaren.

KE: Hur skulle vården gå vidare med detta?

MB: Jag fick en operationstid dagen efter. Där tog de bort den yttre delen av cervix. Det gjorde man på Angereds närsjukhus, man tog bort den del som man kunde göra där. Jag var jättetacksam över

att få vård så pass snabbt. Det kändes ändå som att man agerade, det blev inte den där väntan på vad som skulle ske nu.

KE: Minns du vad du tänkte om att bli förälder och chanserna att du skulle kunna bli det?

MB: Vi hade en sån barnlängtan, så för oss var det en jättesorg när det här beskedet kom. En dubbel sorg innan vi visste att det skulle gå att behålla livmodern. Så det var ju en av de första frågorna, hur blir det, kan vi bli föräldrar. Efter: hur blir det, överlever man det här?

Mellanprat:

Unga kvinnor som får livmoderhalscancer har i vissa fall möjlighet till fertilitetsbevarande kirurgi. Ett av kriterierna för att bli aktuell för operation, är just önskan om att bli gravid. Fertilitetsbevarande kirurgi är ovanligt och utförs bara på två sjukhus i landet inom ramen för det som kallas nationell högspecialiserad vård. Metoden har utvecklats under de senaste tjugo åren och går ut på att ta bort cancer med god marginal och samtidigt behålla så mycket som möjligt av de reproduktiva organen.

KE: När fick du veta att den här möjligheten fanns?

MB: Så som jag minns det så fick jag besked efter den större operationen som jag gjorde här på Sahlgrenska. Då kom jag in och man skulle göra en lymfkörtelutrymning och de tog också bort en större del av cervix än vid det första ingreppet. Inför operationen frågade jag hur våra chanser ser ut, fanns det någon möjlighet att behålla möjligheten att bli gravid? Jag gissar att de inte vill lova för mycket innan. De sa att vi ska göra allt för att ni ska kunna få barn i framtiden. Men det var verkligen den första tanken när man vaknade upp post op och fick en isglass, och jag ville bara fråga: finns min livmoder kvar? Först vågade jag inte fråga. Sen blev jag flyttad till avdelning. Till slut kom de in och då fick jag veta att livmodern fanns kvar och att det fanns möjlighet att bli gravid.

KE: Hur kändes det?

MB: Stort! Jag var så lättad och så otroligt glad över den chansen. Sen vågar man nog inte hoppas alltför mycket. Men det är klart att det kändes hoppfullt. Sen, när man fått ett sånt besked så vet man inte riktigt vad man ska tro. Helt plötsligt är man en cancerpatient och då känns det ju som att allt kan hända. Så jag vågade inte riktigt tro på det förrän operationen var gjord och jag fick veta att livmodern var kvar och det fanns chans att bli gravid.

KE: Ville ni ha barn direkt då eller ville ni vänta?

MB: Vi ville nog ha barn direkt. Det var mest en fråga om vad vården hade att erbjuda. Vi behövde hjälp via IVF och fick ställa oss i kö, så det blev en väntan på grund av det.

KE: Hur var ditt liv under tiden mellan operation och att ditt barn föddes?

MB: Det var en lång process för vår del bland annat på grund av IVF. Det hade nog inte så mycket att göra med det ingrepp som jag hade gjort på grund av cancer, utan det fanns andra problem på vägen också. Tillsammans tyckte läkarkåren att det är nog lika bra att ni tar hjälp med IVF på en gång. Så det blev en liten väntan. Sen blev det en berg- och dalbana med två äggutplock, fyra IVF-försök, jag fick missfall två gånger och till slut så blev jag gravid med vår dotter.

KE: Nu är du frisk och ni har barn som är 1,5 år. Hur känner du när du tittar tillbaka på den här tiden?

MB: Jag tror att det eventuellt har gjort mig till en lite klokare person. Jag har blivit väldigt bra på att känna tacksamhet. Men samtidigt när jag tittar tillbaka på vissa episoder så kan jag inte säga något annat än att jag önskar att jag hade sluppit.

KE: Har du någonting som du vill säga unga kvinnor och tjejer som får samma besked som du fick?

MB: Det är jättesvårt att ge visdomsord när någon är i kris och jag är inte säker på att det alltid är helt klokt. Men jag landar i att det är väldigt okej att känna och att det är okej att känna allt. Jag vet att jag hade flera tillfällen när jag precis fått mitt sjukdomsbesked där jag vid flera tillfällen skrattade ut och satte skrattet i halsen. Jag kände får jag vara glad nu, är det en okej känsla eller borde jag kanske bara vara ledsen. Jag dömde mig själv lite.

Sen tror jag att det är väldigt fint att kunna be om hjälp. Många vill hjälpa och vet inte riktigt hur. Jag borde nog ha varit bättre på att bara ringa en kompis och be om att köpa med fika från vårt favoritcafé till exempel, eller komma över och laga en middag.

KE: Är det något mer som du vill ta upp?

MB: Jag måste ändå slå ett slag, till alla, gå på alla screeningar som ni blir erbjudna. Det är ett sånt privilegium. Hade det inte varit för att jag var på en ren rutinkontroll så hade jag inte haft nån aning om att jag hade cancer. Det är bara tack vare det kanske jag sitter här idag och har haft en möjlighet att få barn, och leva vidare.

KE: Tack för att du kom till Sahlgrenskapodden Matilda Bodemyr!

Du har hört Sahlgrenskapodden, som idag gästades av Mathilda Bodemyr. Podden görs av kommunikationsavdelningen på Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Har du synpunkter, tips eller idéer, hör av dig till redaktionen.su@vgregion.se.

Tack för att du lyssnat!